

GROENE IDEEEN

Voorstellen van de Stichting Duurzaam Leidschendam-Voorburg voor een duurzaamheidsparagraaf in de verkiezingsprogramma's van de politieke partijen. Zienswijzen en onderbouwingen zijn te vinden op www.duurzaamleidschendam-voorburch.nl. Voor meer toelichting komen we graag bij jullie langs!

Op 16 maart 2022 worden weer Gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Het is aan de volgende Gemeenteraad om met elkaar invulling te geven aan de Duurzaamheidsagenda van de gemeente Leidschendam-Voorburg. Daarvoor is het van belang dat de politieke partijen in hun verkiezingsprogramma hun eigen ambitie goed hebben geformuleerd. Als Stichting Duurzaam helpen we u daar graag bij. Onderstaand vindt u een aantal beknopte passages over duurzaamheid.

Daarmee hopen we als Leidschendam-Voorburg de komende vier jaren een flinke stap voorwaarts te kunnen zetten. Dat is hard nodig want in de afgelopen periode zijn de ernst van de klimaatcrisis en het belang van een gezonde leefomgeving steeds duidelijker geworden. Ook Stichting Duurzaam heeft de afgelopen jaren nieuwe inzichten opgedaan, vanuit de wetenschappelijke literatuur, vanuit de media en de actualiteit en vanuit de eigen praktijk. Op basis hiervan leggen wij de volgende ideeën ter overweging aan u voor.

1. energietransitie

Er komt een 'Marshall-plan energietransitie voor de Gemeente en een Roadmap per wijk met daarin welke wijk wanneer van het aardgas afgaat. Samen met de wijken wordt hieraan invulling gegeven. Er komt een special 'aardgas-vrij' subsidiebeschikking om inwoners onder een bepaald inkomen en maatschappelijke organisaties voor maximaal 25% te ondersteunen met een renteloze lening. De gemeente zal in de energietransitie gericht zowel woningcorporaties als VVE's ondersteunen en stimuleren om hieraan mee te doen. Deze doelgroepen bezitten immers de meeste woningen in onze gemeente. Elke VVE moet verplicht een Meerjaren Verduurzamingsplan opstellen, dat elke 5 jaar geëvalueerd en geactualiseerd moet worden. Dit is een harde voorwaarde voor subsidieverlening. (zie hiervoor ook de zienswijze op de LES van de Stichting Duurzaam)

2. Klimaat Actieplan

Het Klimaatplan wordt vervangen door een Klimaat Actieplan, met daar in acties voor de korte en de langere termijn. De langere termijndoelen zijn een vertaling van de nationale doelen, de korte termijn acties vloeien voort uit de Europese Green Deal. Er komt een klimaat-lespakket voor basis- en voortgezet onderwijs. De gemeente heeft zich aangesloten bij de Sustainable Development Goals en zal jaarlijks rapporteren over de voortgang van de voor onze gemeente relevante doelen.

3. Groenvisie

De gemeente stelt een Groenvisie op met ambitieuze doelstellingen. Het groenstructuurplan van de gemeente uit 2012 is na 10 jaar toe aan een update. In die jaren heeft in onze gemeente de biodiversiteit verder ingeboet. Het belang van een groene leefomgeving voor gezondheid en welbevinden is in wetenschappelijk onderzoek onomstotelijk vastgesteld. De recent uitgebrachte Bouwsteen Groene Woongemeente wordt aangevuld met een harde norm voor groen rondom woningen. Het uitgangspunt 'met zoveel mogelijk behoud van groen' wordt vervangen door harde normen over het vierkante meters groen rondom woningen en in de directe leefomgeving. De gemeente ondersteunt proactief bedrijven en instellingen (scholen, zorginstellingen, kantoren) om hun perceel substantieel te vergroenen. De subsidieregeling voor het vergroenen van tuinen, gevels en daken wordt structureel in de begroting opgenomen. Er komt een Gemeenteloket voor groene burgerinitiatieven, voor welke uitvoering de gemeente zowel subsidie als menskracht beschikbaar stelt.

Het investeringsbudget voor nieuw openbaar groen wordt verdubbeld. Dit geld is niet voor groen-onderhoud, maar voor uitbreiding, herstel en diversiteit van 'natuurlijk' groen (dus niet voor

kunstgrasvelden). Ook sluit de gemeente zich aan bij 'Meer Bomen Nu'. De gemeente zal in dit kader jaarlijks 800 bomen per jaar planten.

Er komt er een verplichting om bij nieuwbouwplannen al het groen dat hierdoor wordt aangetast minimaal te compenseren. Er komt hiertoe ook een Groentoets bij nieuwbouwprojecten, voorafgaand aan besluitvorming over een woningbouwproject. Hiermee wordt bepaald of de groenfunctie in dit gebied inderdaad niet zal worden aangetast, zowel in oppervlak als in kwalitatieve zin. En indien wel, hoe dit wordt gecompenseerd.

(zie ook de zienswijze van de Stichting Duurzaam op de Bouwsteen Groene Woongemeente, en de Toekomstvisie Vergroening)

4. Wateroverlast

Hittestress treedt ook bij ons reeds op tientallen stenige locaties op. En wateroverlast bij hevige stortbuien is inmiddels een bewezen feit. Dit leidt tot overbelasting van het rioolstelsel. Om hittestress en wateroverlast te voorkomen, wordt in de bouwverordening opgenomen dat van tuinen en opritten maximaal 40% uit niet-water doorlatend steen mag bestaan. Bij de aanleg of vervanging van riolering wordt gekozen voor gescheiden riolering (hemelwater en afvalwater). De actie Steenbreek wordt voortgezet en jaarlijks worden inwoners gewezen hoe zij in hun tuin maatregelen kunnen treffen zodat het hemelwater naar het grondwater kan zakken. Maar ook hoe zij zelf water kunnen opvangen, bijvoorbeeld in een regenton. Dit bespaart tevens op het gebruik van leidingwater.

5. Luchtkwaliteit

De gemeente heeft zich niet voor niets aangesloten bij het Schone Lucht Akkoord. Jaarlijks verschijnt een voortgangsverslag aan welke acties onze gemeente heeft meegedaan en hoe dit heeft bijgedragen aan verbetering van de luchtkwaliteit. De luchtkwaliteit in onze gemeente mag nergens de wettelijke normen overschrijden, waarbij de gemeente ernaar streeft in 2030 aan de WHO-adviesnormen te voldoen. In alle woonwijken wordt de maximum snelheid 30 km/u, en datzelfde geldt ook in de straten rond onderwijslokaties. Er komt een plan van aanpak Houtstook, om de overlast door houtkachels, vuurkorfen en barbeques te verminderen.

6. Mobiliteit

De straten rondom scholen worden gefaseerd allemaal 'auto-te-gast'-straten. Bij woningbouwprojecten in bestaande wijken wordt een lagere parkeernorm gehanteerd in combinatie met E-deelauto's en meer fietsenstallingsmogelijkheden. Er komt een verkeerscirculatieplan, waarbij elektronische borden de weg wijzen naar parkeergelegenheid en doorgaande routes. Er komen speciale trainingen voor ouderen op E-bikes en voor scootmobiel. Het fietspadennetwerk in onze gemeente wordt de komende 4 jaar doorgelicht en verbeterd. Het aantal laadpalen voor elektrische auto's wordt fors uitgebreid, waarbij wel rekening moet worden gehouden met wijken waar slechts beperkte parkeerplaatsen zijn. De E-palen moeten ook bij winkelcentra en horecagelegenheden worden geplaatst.

7. Afvalbeleid

De gemeente legt zich vast op een vermindering van de hoeveelheid restafval per huishouden en gaat per wijk in overleg met de inwoners over de gewenste inzameling om tot een zo hoog mogelijk scheidingspercentage te komen. De inzameling van grofvuil aan huis (op afroep) wordt gecontinueerd, het GFT-afval wordt in de maanden juni tot en met september wekelijks opgehaald. De afvalstoffenheffing wordt waar mogelijk gedifferentieerd om het gescheiden aanleveren van afval te stimuleren. De gemeente stimuleert Repair Café's waar mensen huishoudelijke apparaten kunnen laten repareren, en stelt hiervoor lokaties beschikbaar.

8. Landbouw

De landbouw in onze gemeente wordt duurzaam. Agrarische bedrijven gebruiken alleen toegestane gewasbeschermingsmiddelen. De gemeente geeft het goede voorbeeld door alleen biologische middelen te gebruiken. Er komt meer ruimte voor stadslandbouw, de gemeente moedigt burger-initiatieven aan en faciliteert (al dan niet tijdelijke) locaties. Er komt een maandelijkse biologische streekproducten markt in de Herenstraat in Voorburg.